

Конспект родини *Fabaceae* у флорі України. II. Підродина *Faboideae* (триби *Galegeae*, *Hedysareae*, *Loteae*, *Cicereae*)

Микола М. ФЕДОРОНЧУК, Сергій Л. МОСЯКІН

Інститут ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України
вул. Терешківська, 2, Київ 01004, Україна

Fedoronchuk M.M., Mosyakin S.L. A synopsis of the family *Fabaceae* in the flora of Ukraine. II. Subfamily *Faboideae* (tribes *Galegeae*, *Hedysareae*, *Loteae*, and *Cicereae*). Ukr. Bot. J., 2018, 75(4): 305–321.

M.G. Kholodny Institute of Botany, National Academy of Sciences of Ukraine
2 Tereshchenkivska Str., Kyiv 01004, Ukraine

Abstract. The article provides a synopsis of tribes *Galegeae*, *Hedysareae*, *Loteae*, *Cicereae* of *Fabaceae* subfam. *Faboideae* in the flora of Ukraine, with nomenclatural citations, types, and main synonyms. It is based on critical analysis of available data of taxonomic, morphological, and molecular phylogenetic studies. Tribe *Galegeae* is best represented in the flora of Ukraine, comprising 10 genera, including the most species-rich genus *Astragalus* (48 species). However, the number of genera in the tribe will be probably changed due to further results of morphological and molecular phylogenetic studies which already indicate possible inclusion of *Calophaca* and *Halimodendron* in *Caragana* s. l.; however, these data require confirmation. Tribe *Loteae* is accepted here in a wide circumscription, including *Coronilleae*, which is in accordance with results of new morphological and molecular studies. There are 9 genera (or 7, in a wider circumscription) in the tribe, but the number of natural genera in that group will be clarified after further studies. Molecular phylogenetic data indicate that *Dorycnium* and *Tetragonolobus* (conventionally recognized in the present synopsis) are phylogenetically rooted in *Lotus* s. l., and the recognition of these two genera as distinct from *Lotus* is not advisable. Occurrence of some species in Ukraine (in particular, in Crimea) needs confirmation: *Astragalus galegiformis*, *A. alpinus*, *A. bungeanus*, *Onobrychis inermis*, and *O. polonicus*.

Keywords: *Galegeae*, *Hedysareae*, *Loteae*, *Cicereae*, *Faboideae*, *Fabaceae*, taxonomy, nomenclature, phylogeny, flora, Ukraine

Вступ

Ця стаття є продовженням попередньої (Fedoronchuk, 2018), в якій було наведено стислий конспект підродин *Caesalpinioideae*, *Mimosoideae* та базальних триб типової підродини *Faboideae* (*Sophoreae*, *Tephrosieae*, *Robinieae*, *Desmodieae*, *Phaseoleae*, *Psoraleae*, *Amorpheae*, *Aeschynomeneae*) родини *Fabaceae*, що представлені у флорі України. У цій, наступній статті наводиться конспект триб *Galegeae*, *Hedysareae*, *Loteae*, *Cicereae* підродини *Faboideae* з номенклатурними цитаціями, типами таксонів та детальною синонімікою, що базується на критичному аналізі таксономічного складу з урахуванням нових узагальнених даних морфологічних та молекулярно-філогенетичних досліджень. Номери триб та родів є продовженням нумерації цих таксонів у попередній статті.

© М.М. ФЕДОРОНЧУК, С.Л. МОСЯКІН, 2018

FABACEAE Lindl. 1836, in Edwards's Bot. Reg. 22: ad t. 1845. ("Leguminosae, or Fabaceae"), nom. cons. et nom. alt.: *Leguminosae* vel *Papilionaceae*.

= *Leguminosae* Juss. 1789, Gen. Pl.: 345, nom. cons. et nom. altern.

= *Papilionaceae* Giseke, 1792, Prael. Ord. Nat. Pl.: 415, nom. cons. et nom. altern.

Typus: *Faba* Mill.

Subfamilia 3. **FABOIDEAE**

= *Papilionoideae* DC. 1825, Prodr. 2: 94.

= *Lotoideae* Burnett, 1835, Outlines Bot.: 643 ("Lotidae")

Typus: *Faba* Mill.

Tribus 9. **GALEGEAE** Bronn, 1827, in Dumort., Fl. Belg.: 101. ≡ *Galeginae* Bronn, 1822, Form. Pl. Legumin.: 127, 134

Typus: *Galega* L.

Galegeae — одна з найбільших за обсягом триб підродини *Faboideae*, яка охоплює близько 20 родів та понад 3000 видів, широко розповсюджених по земній кулі, переважно в помірних і холодних зонах Старого Світу, зокрема, в Сіно-Гімалайському регіоні та в Центральній Азії. Частина таксонів відома з північних та південних районів Африки, а також з Австралії, Нової Зеландії та Північної, рідше Південної Америки. У флорі України 10 родів та 68 видів.

Примітка. Вважається, що морфологічно різноманітна і космополітна триба *Galegeae*, яка нині представлена переважно трав'яними формами, поширеними в основному в помірних і холодних широтах Старого Світу, та її найближчі родичі, виникли на початку третинного періоду. Їхніми предками могли бути тропічні деревні представники триби *Millettieae* Miq. (Wojciechowski et al., 2000, 2004). Молекулярні дані, отримані в останні роки, свідчать про можливу парафілію триби *Galegeae*, а її сестринською групою є триба *Loteae* DC.

Genus 21. **COLUTEA** L. 1753, Sp. Pl.: 723; id.1754, Gen. Pl., ed. 5: 323. = *Baguenaudiera* Bubani, 1900, Fl. Puy. 2: 513.

Невисокі кущі, з непарнопірчастоскладними листками, іноді з дрібними колючками, сформованими з черешків листків та квітконосів.

Lectotypus: *Colutea arborescens* L.

Близько 30 видів, поширених у Південній, Атлантичній та Середній Європі, Африці та Азії; в Україні — три види, що широко культивуються як декоративні рослини (*Colutea arborescens* L., *C. orientalis* Mill., *C. cilicica* Boiss. & Balansa), з яких два останніх є також природними (в Криму), а ще близько семи видів культивуються лише в ботанічних садах та парках.

1. *Colutea orientalis* Mill. 1768, Gard. Dict., ed. 8: p. 3. — Описано з екземпляру рослини, яка була вирощена у саду Челсі, поблизу Лондона (за протологом: "...ex cult. Chelsea Physic Garden, P. Miller").

2. *Colutea arborescens* L. 1753, Sp. Pl.: 723. — **Lectotypus:** "Herb. Linn. No. 914.1" (LINN) [Wijnands, 1993, in: Jarvis et al. (eds), Regnum Veg. 127: 36].

3. *Colutea cilicica* Boiss. & Balansa, 1856, in Boiss., Diagn. Pl. Or., ser. 2, 5: 83. — Описано з Туреччини (за протологом: "in Ciliciâ littorali propé Mersina cl. Balansa, in pinetis propé Güllek Boghas alt. 4000' cl. Kotschy").

Genus 22. **EREMOSPARTON** Fisch. & C.A. Mey, 1841, Enum. Pl. Nov. 1: 75.

Кущі з уверх направленими прутоподібними безлистими гілками та видозміненими в лусочки, що прилягають до стебла, листками.

Типус: *Eremosparton aphyllum* (Pall.) Fisch. & C.A. Mey.

3–5 видів, поширених у Південно-Східній Європі, на Кавказі та в Середній Азії; в Україні — один вид, що культивується в Криму.

1. *Eremosparton aphyllum* (Pall.) Fisch. & C.A. Mey. 1841, Enum. Pl. Nov. 1: 76. ≡ *Spartium aphyllum* Pall. 1776, Reise Russ. Reich. 3: 742. — Описано з Нижнього Поволжя (за протологом: "...in arena mobili collinum Naryn et Sascol deserti Volgensis").

Genus 23. **HALIMODENDRON** Fisch. & DC. 1825, Mem. Legum.: 283.

Розгалужений, дуже колючий невисокий кущ з парнопірчастоскладними листками.

Типус: *Halimodendron halodendron* (Pall.) Voss.

Монотипний рід. В Україні культивується, іноді дичавіє.

1. *Halimodendron halodendron* (Pall.) Druce, 1917, Rep. Bot. Soc. Exch. Club Brit. Isles 4: 626. ≡ *Robinia halodendron* Pall. 1770, Reise Russ. Reich., 2, Anh.: 741. — Описано із Західного Сибіру та Уралу (за протологом: "...in campis aridis, salsis ad Irtina fortalitio Iamyschewa usque ad pedem montium Uralensium"). = *Halimodendron argenteum* Fisch. ex DC. 1825, Prodr. 2: 269.

Genus 24. **CARAGANA** Fabr. 1763, Enum., ed. 2: 421.

Кущі або кущики, рідше невисокі деревця з парнопірчастоскладними листками, часто з колючками (видозміненими черешками листків та прилистниками).

Lectotypus: *Caragana arborescens* Lam. (≡ *Robinia caragana* L.)

Близько 80 видів, поширених в помірно теплих областях Євразії, від пониззя Дунаю до Кореї та від Середнього Уралу й пониззя р. Лени до північної частини півострова Індостан, де вони відіграють значну роль в зональних степах Євразії, високогір'ях Гімалаїв, Тибету, Тянь-Шаня, Алтаю, Саян та інших гірських систем Палеарктики. В Україні близько 20 видів, з яких три зростають у дикому стані, а один дичавіє.

Примітка. За даними молекулярної систематики (Wojciechowski et al., 2000), *Caragana* є сестринською групою до роду *Halimodendron*. Однак, у кладу, разом з

Caragana (були досліджені лише *Caragana arborescens* Lam. та *C. frutex* (L.) K. Koch) потрапляє також один із видів роду *Calophaca* Fisch. ex DC. – *C. tianschanica* (B. Fedtsch.) Boris. Інший вид *Calophaca* (*C. wolgarica* (L. fil.) DC.) до вищезазначеної класифікації не входить. Проте, види роду *Calophaca* відрізняються від видів *Caragana* насамперед непарнопірчастими листками. Не виключено, що нові дані примусять переглянути обсяг роду *Caragana* і додати до нього роди *Calophaca* та *Halimodendron*; проте, ці попередні дані вимагають уточнення (Zhang et al., 2009).

Sectio 1. *Frutescentes* (Kom.) Sancz. 1979, Исслед. фл. растит. МНР, 1: 279. ≡ *Caragana* ser. *Frutescentes* Kom. 1909, Тр. Петерб. Бот. сада, 29, 2: 195, excl. *C. chamlagu* Lam. = *Caragana* ser. *Pygmaeae* Kom. 1909, l. c.: 195.

Typus: *Caragana frutex* (L.) K. Koch

1. *Caragana frutex* (L.) K. Koch, 1869, Deutsch. Dendr. 1: 48. ≡ *Robinia frutex* L. 1753, Sp. Pl. 2: 723. – Описано із Сибіру (за протологом: "...in Sibiria, Tataria", лектотип на виділений). = *R. frutescens* L. 1763, Sp. Pl., ed. 2, 2: 1044, nom. illeg.

Примітка. Дуже поліморфний вид. Розрізняють північні популяції та культивари до 1,5 м заввишки з великими листочками – var. *latifolia* (DC.) С.К. Schneid., та південні популяції з сухих степів – нижчі та дрібніші за розміром, до 60 см заввишки, нерідко з розсіяно-волосистими біля середньої жилки листочками – var. *xerophytica* С.К. Schneid.

2. *Caragana mollis* (M. Bieb.) Besser, 1822, Enum. Pl. Volhyn.: 29. ≡ *Robinia mollis* M. Bieb. 1819, Fl. Taur.-Cauc. 3: 477. ≡ *Caragana frutescens* var. *mollis* (M. Bieb.) DC. 1825, Prodr. 2: 268. – Описано із Передкавказзя, Молдови та України (за протологом: "...in promontorio Caucasi septentrionali passim, frequentior in Bessarabia, inter Elisabethgrad et Odessam, nec non in Polonia australiore"). = *C. frutex* auct. non K. Koch: P.W. Ball, 1968, Fl. Europ. 2: 108, p. min. p.

3. *Caragana scythica* (Kom.) Pojark. 1941, Фл. СССР, 11: 341. ≡ *Caragana grandiflora* var. *scythica* Kom. 1909, Тр. Петерб. Бот. сада, 29, 2: 220. – **Lectotypus:** "На солнечном скате Сиваша, Перекоп, граница уезда, 17.V.1901, О. Егорова" (LE) [Цвелев, 1987, Фл. вост. части СССР, 6: 45]. = *C. grandiflora* auct. non DC. = *C. pygmaea* auct. non DC.

Sectio 2. *Caragana*. = *Caragana* ser. *Altaganae* Kom. 1909, Тр. Петерб. Бот. сада, 29, 2: 196. ≡ *Caragana* sect. *Altaganae* (Kom.) Sancz. 1979, Исслед. фл. растит. МНР, 1: 275.

Typus: typus generis.

4. *Caragana arborescens* Lam. 1785, Encycl. Meth. Bot. 1: 615; 1753. ≡ *Robinia caragana* L. 1753, Sp. Pl.: 722. – **Lectotypus:** "Gerber, Herb. Linn. No. 913.5" (LINN) [Яковлев, Связева, 1985, Бот. журн. 70: 909, 913].

Genus 25. **CALOPHACA** Fisch. ex DC. 1825, Prodr. 2: 270.

Невисокі кущі або кущики з непарнопірчастоскладними короткочерешковими листками та великими, перетинчастими прилистками.

Typus: *Calophaca wolgarica* (L. fil.) Fish. ex DC.

Не менше 8 видів, поширених в південній та південно-східній частині Європи (в Криму, між Волгою та Доном), у горах Середньої та Центральної Азії та на Північному Кавказі; в Україні – один вид.

1. *Calophaca wolgarica* (L. fil.) DC. 1825, Prodr. 2: 27. ≡ *Cytisus wolgaricus* L. fil. 1781, Suppl. Pl.: 327. ≡ *Colutea wolgarica* (L. fil.) Lam. 1785 Encycl. Meth. Bot. 1: 353. – Описано з Нижнього Поволжжя (за протологом: "in collibus siccis et solo arido circa Wolgam in desertis"). = *Adenocarpus wolgensis* Spreng. 1826, Syst. Veg. 3: 226.

Genus 26. **ASTRAGALUS** L. 1753, Sp. Pl.: 755; id. 1754, Gen. Pl., ed. 5: 335.

Трав'яні багато- або однорічні рослини, рідше напівкущі або кущі, іноді колючі, з непарнопірчастоскладними, рідше парнопірчастоскладними листками.

Lectotypus: *Astragalus christianus* L.

Близько 2200 видів, поширених у помірних, помірно-теплих, субтропічно-тропічних районах Старого і Нового Світу; в Україні – 48 видів.

Subgenus 1. *Phaca* (L.) Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Petersbourg, Sér. 7, 11(16): 25, p. p. ≡ *Phaca* L. 1753, Sp. Pl., ed. 5: 335.

Lectotypus: *Astragalus frigidus* (L.) A. Gray.

Sectio 1. *Galegiformis* Gontsch. 1946, Фл. СССР, 12: 876, 25.

Typus: *Astragalus galegiformis* L.

1. *Astragalus galegiformis* L. 1753, Sp. Pl.: 765. – **Lectotypus:** "Herb. Linn. No. 926.6" (LINN) [Podlech, 1997, in Turland, Jarvis (eds.), Taxon, 46: 464].

Примітка. Вид наводиться за гербарними зразками А. Андржейовського, що зберігаються в колекції В.Г. Бессера (KW). Нові дані про його поширення в Україні відсутні.

Sectio 2. *Hemiphragmium* K. Koch, 1836, Syn. Fl. Germ.: 180.

Lectotypus: *Astragalus australis* (L.) Lam. (≡ *Phaca australis* L.).

2. *Astragalus krajinae* Domin, 1931, Acta Bot. Bohem. 10: 48. — Описано зі Східних Карпат (за протологом: "Rossia subcarpatica orientali-septentrionalis montes Svidovec, locis saxosis et graminosis ad rupes Dragobrat, substrato arenaceo-calcifero formationis "Flysch dictae, altitudine circa 1650–1700 m s. m."). = *Astragalus australis* auct. non Lam.: Chater, 1968, Fl. Europ. 2: 115 p. p.

Примітка. Ендемічний східнокарпатський вид, єдиний в Україні представник аркто-альпійської голарктичної секції *Hemiphragmium*.

Sectio 3. *Glycyphylla* Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Petersbourg, Sér. 7, 11(16): 25. = *Glycyphylla* Steven, 1832, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 4: 266, nom. nud. = *Hedyphylla* Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 142.

Lectotypus: *Astragalus glycyphyllos* L.

3. *Astragalus glycyphyllos* L. 1753, Sp. Pl.: 758. — **Lectotypus:** "Herb. Linn. No. 926.18" (LINN) [Podlech, 1997, in Turland, Jarvis (eds.), *Taxon*, 46: 464].

4. *Astragalus glycyphylloides* DC. 1825, Prodr. 2: 292. — Описано з Грузії (за протологом: "...in Iberia").

Subgenus 2. *Astragalus*. = *Astragalus* subg. *Caprinus* Bunge, 1880, Изв. Общ. любит. естествозн. антроп. этногр., 26, 2: 218. = *Astragalus* subg. *Phaca* (L.) Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Petersbourg, Sér. 7, 11(16): 18, p. p.

Typus: lectotypus generis.

Sectio 4. *Erionotus* Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Petersbourg, Sér. 7, 11(16): 39.

Lectotypus: *Astragalus erionotus* Benth.

5. *Astragalus dasyanthus* Pall. 1776, Reise Russ. Reich. 3: 749, id. 1800, Sp. Astragal.: 79. — Описано з Нижнього Поволжя (за протологом: "...in collibus glareosis herbis ad Powlam et Medwedizam").

6. *Astragalus tanaiticus* K. Koch, 1851, Linnaea, 24: 94. — Описано з Нижнього Дону (за протологом: "Am unterm Don").

7. *Astragalus pubiflorus* DC. 1802: Astragal.: 216. — Описано з Сибіру (за протологом: "...in Sibiria"). Вказівка для Сибіру, очевидно, помилкова.

8. *Astragalus excapus* L. 1771, Mant.Pl.Alt.: 275. — **Lectotypus:** "Schreber, Herb. Linn. No. 926.55" (LINN)

[Podlech, 1988, Mitt. Bot. Staatssamml. München, 25: 111].

Sectio 5. *Myobroma* (Steven) Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Petersbourg, Sér. 7, 11(16): 33. ≡ *Myobroma* Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 150.

Lectotypus: *Astragalus utriger* Pall.

9. *Astragalus utriger* Pall. 1800, Sp. Astragal.: 75. ≡ *Myobroma utrigera* (Pall.) Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 150; id. 1832, ibid. 4: 268. — Описано з Криму (за протологом: "...in summis rupibus montis Golaja Tauriae valli Soldajensi").

10. *Astragalus henningii* (Steven) Boriss. 1946, Фл. СССР, 12: 199. ≡ *Myobroma henningii* Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 151. — **Lectotypus:** "Astragalus henningii m. ad Tanain inferiorem. Henning 1817" (H). = *Astragalus novoascanicus* Klokov, 1947, Бот. журн. АН УРСР, 3, 1–2: 19. — **Lectotypus:** "Чапли. Степь между сараями Тышковым и Орловым. 12.V.1928, leg. М. Шалыт" (KW) [Крицкая, Федорончук; в Федорончук и др. 2003, Бот. журн. 88, 12: 94]. = *A. buchtarmensis* auct. non Pall.

Subgenus 3. *Hypoglottis* Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Petersbourg, Sér. 7, 11(16): 46. = *Cystium* Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 147.

Lectotypus: *Astragalus hypoglottis* L.

Sectio 6. *Hypoglottioidei* DC. 1825, Prodr. 2: 281, s. restr. = *Astragalus* L. sect. *Eu-Hypoglottis* Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Petersbourg, Sér. 7, 11(16): 47, 50, nom. illeg. = *Cystium* Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 147.

Lectotypus: *Astragalus hypoglottis* L.

11. *Astragalus cicer* L. 1753, Sp. Pl.: 757. ≡ *Cystium cicer* (L.) Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 147. — **Lectotypus:** "Herb. Clifford: 362, *Astragalus* 5 (BM-000646609)" [Chamberlain, Matthews, 1970, in Davis (ed.), Fl. Turkey, 3: 78].

12. *Astragalus danicus* Retz. 1781, Obs. Bot. 2: 41. — Описано з Данії (за протологом: "In Seelandiae Daniae arenosis"). = *Astragalus hypoglottis* auct. non L.: DC. 1825, Prodr. 2: 281.

Sectio 7. *Stereothrix* Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Petersbourg, Sér. 7, 11(16): 53.

Lectotypus: *Astragalus hirtus* Bunge

13. *Astragalus setosulus* Gontsch. 1947, Бот. мат. (Ленинград), 10: 33. — **Holotypus**: "Tauria, in monte Demerdshi in viciniis opp. Alushta, 25.VII.1894, fr., leg. Alexeenko" (LE).

Subgenus 4. *Triminaeus* Bunge, 1868, Мém. Acad. Imp. Sci. St.-Pétersbourg, Sér. 7, 11(16): 6, p. p.

Lectotypus: *Astragalus oxyglottis* Steven ex M. Bieb.

Sectio 8. *Cycloglottis* Bunge, 1868, Мém. Acad. Imp. Sci. St.-Pétersbourg, Sér. 7, 11(16): 8, 17.

Lectotypus: *Astragalus contortuplicatus* L.

Секція монотипна.

14. *Astragalus contortuplicatus* L. 1753, Sp. Pl.: 758. — **Lectotypus**: "Herb. Linn. No. 926.21" (LINN) [Ali, 1961, *Biologia (Lahore)* 7: 26].

Sectio 9. *Aulacolobus* Bunge, 1868, Мém. Acad. Imp. Sci. St.-Pétersbourg, Sér. 7, 11(16): 8, 18. = *Feidanthus* Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 148.

Typus: *Astragalus aulacolobus* Boiss.

15. *Astragalus guttatus* Banks & Sol. 1794, Nat. Hist. Aleppo, ed. 2 [A. Russell] 2: 260. — Описано з Сирії (околиці Алеппо). = *Astragalus striatellus* Pall. ex M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Cauc. 2: 189. ≡ *Feidanthus striatellus* (Pall. ex M. Bieb.) Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 149. — Описано з Криму (за протологом: "...in Tauria meridionalis, circa Sudak").

Sectio 10. *Oxyglottis* Bunge, 1868, Мém. Acad. Imp. Sci. St.-Pétersbourg, Sér. 7, 11(16): 7, 10.

Typus: *Astragalus oxyglottis* Steven ex M. Bieb.

16. *Astragalus oxyglottis* Steven ex M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Cauc. 2: 192. — Описано з Криму (за протологом: "...in Tauriae collibus, circa Sudak").

17. *Astragalus sinaicus* Boiss. 1849, Diagn. Pl. Oriet., ser. 1, 9: 57. — Описано з гори Синай (за протологом: "...in deserto montis Sinai").

Subgenus 5. *Calycophysa* Bunge, 1868, Мém. Acad. Imp. Sci. St.-Pétersbourg, Sér. 7, 11(16): 56.

Lectotypus: *Astragalus coluteoides* Willd.

Sectio 11. *Alopecias* (Steven) Bunge, 1868, Мém. Acad. Imp. Sci. St.-Pétersbourg, Sér. 7, 11(16): 58. ≡ *Alopecias* Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 143; id. 1832, ibid. 4: 266.

Lectotypus: *Astragalus alopecias* Pall.

18. *Astragalus ponticus* Pall. 1800, Sp. Astragal.: 14. — Описано з Криму ("...in littorali montano Tauriae praesertim in saxosa valle inter Sudak et Kutlak").

Subgenus 6. *Cercidotrix* Bunge, 1868, Мém. Acad. Imp. Sci. St.-Pétersbourg, Sér. 7, 11(16): 94.

Lectotypus: *Astragalus incanus* L.

Sectio 12. *Pedina* (Steven) Bunge, 1868, Мém. Acad. Imp. Sci. St.-Pétersbourg, Sér. 7, 11(16): 96. ≡ *Pedina* Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 144.

Lectotypus: *Astragalus asper* Jacq.

19. *Astragalus asper* Jacq. 1781, Misc. Austr. Bot. 2: 335. ≡ *Pedina aspera* (Jacq.) Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 144. — Описано за садовим екземпляром, що походить з Астрахані (за протологом: "...ex seminibus Astracan").

Sectio 13. *Craccina* (Steven) Bunge, 1868, Мém. Acad. Imp. Sci. St.-Pétersbourg, Sér. 7, 11(16): 97. ≡ *Craccina* Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 144; id. 1832, ibid. 4: 267.

Lectotypus: *Astragalus austriacus* Jacq.

20. *Astragalus austriacus* Jacq. 1762, Enum. Stirp. Vindob.: 263. ≡ *Craccina austriaca* (Jacq.) Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 145. — Описано з Австрії (за протологом: "...in pratis circa Simmering").

21. *Astragalus sulcatus* L. 1753, Sp. Pl.: 756. — **Lectotypus**: "Gerber, Herb. Linn. No. 926.5, right specimen" (LINN) [Podlech, 1997, in Turland, Jarvis (eds), Taxon 46: 465].

22. *Astragalus tenuifolius* L. 1763, Sp. Pl., ed. 2: 1065. — **Lectotypus**: "Gmelin s. n., Herb. Linn. N 926.10" (LINN) [Podlech, 1993, in: Sendtnera, 1: 271]. = *Astragalus tauricus* Pall. 1800, Sp. Astragal.: 48. ≡ *Craccina taurica* (Pall.) Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 145. — Описано з Криму (за протологом: "...in glareoso-margaceis et cretaceis et cretaceis Tauricae Chersonesi, locis submontanis, apricis aridis, praesertim secundum fluvius Salgir et Karassu").

23. *Astragalus arenarius* L. 1753, Sp. Pl.: 759. — **Lectotypus**: "Herb. Linn. No. 926.37" (LINN) [Podlech, 1997, in Turland, Jarvis (eds.), Taxon, 46: 463].

Sectio 14. *Onobrychium* Bunge, 1868, Мém. Acad. Imp. Sci. St.-Pétersbourg, Sér. 7, 11(16): 100. = *Macrosema* Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 146, p. p.; id. 1832, ibid. 4: 266, p. p., nom. nud.

Typus: *Astragalus onobrychis* L.

24. *Astragalus onobrychis* L. 1753, Sp. Pl.: 760. — **Lectotypus**: "Gerber, Herb. Linn. No. 926.8" (LINN) [Chamberlain, Matthews, 1970, in Davis (ed.), *Fl. Turkey*, 3: 211]. = *Astragalus borysthenticus* Klokov, 1946, Бот. журн. АН УРСР, 3, 1–2: 21. — **Neotypus**: "Азово-Сивашский госзаповедник, о-в Бирючий. Песчано-ракушняковая степь, 20.VII.1953, Парнасский (№ 27)" (KW) [Крицкая; в Федорончук и др. 2003, Бот. журн. 88, 12: 94].

Примітка. Видовий статус *A. borysthenticus* сумнівний. Проте, недавні дослідження начебто свідчать на користь визнання його видового статусу (Karpenko et al., 2018).

Sectio 15. *Acmotrix* Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Petersbourg, Sér. 7, 11(16): 108.

Lectotypus: *Astragalus acmotrichus* Fenzl

25. *Astragalus resupinatus* M. Bieb. 1809, Fl. Taug.-Cauc. 3: 493. — Описано з Грузії (за протологом: "... in Iberia media"). = *Astragalus fragrans* auct. non Willd.

Sectio 16. *Erioceras* Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Petersbourg, Sér. 7, 11(16): 109.

Lectotypus: *Astragalus erioceras* Fisch. & C.A. Mey. ex Ledeb.

26. *Astragalus reduncus* Pall. 1800, Sp. Astragal.: 109. — Описано з Нижнього Поволжя, Передкавказзя, Криму (за протологом: "in arenosis circa Zarizyn et ad omnem Sargam fl. in Volgam confluentem, nec non circa Cuman fl. et in descensu montis Karadagh Tauriae versus"). = *Astragalus concavus* Boriss. 1951, Бот. мат. (Ленинград), 14: 218. — **Holotypus**: "Мелитопольский округ, Аскания-Нова, на степных участках в ботаническом парке, 30.V.1923, пл., Дзевановский" (LE). = *A. similis* Boriss. 1951, Бот. мат. (Ленинград), 14: 216). — **Holotypus**: "Tauria, Planerskoe, 18(5).VI.1907, fr., Vankov" (LE).

27. *Astragalus visunicus* Kuczerevskij, 2005, Укр. бот. журн., 62, 3: 399. — **Holotypus**: "Україна, Миколаївська обл., Березнегуватський р-н, поміж селищами Березнегувате і Висунськ, на правому березі р. Висунь. 29.05.2003, О. Красова, Н. Баранець" (KRW).

Sectio 17. *Cystium* Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Petersbourg, Sér. 7, 11(16): 113.

Lectotypus: *Astragalus physodes* L.

28. *Astragalus suprapilosus* Gontsch. 1946, Бот. мат. (Ленинград), 9: 137. — Описаний з Криму (за протологом: "Tauria. Theodosia, in decliviis prope sinum Dvujakornaja"). = *Astragalus physodes* L. var.

tauricus Pall. 1800, Sp. Astragal.: 72. = *A. physodes* auct. non L.

Sectio 17. *Trachycercis* Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Petersbourg, Sér. 7, 11(16): 114.

Lectotypus: *Astragalus dolichophyllus* Pall.

29. *Astragalus rupifragus* Pall. 1800, Sp. Astragal.: 86. — Описано з Криму (за протологом: "...in maxime rupestribus totius orae meridionalis Tauriae aridissimus saepe in montibus. Maxime vulgaris circa Portium dictum Cembalum, qui est Symbolarum apud antiquos et Balaclava Tatarorum, quod vero simillime a Palacio, arce Mithridatis, ortum est nomen"). = *Astragalus rupifragus* Pall. var. *caulescens* Pall., 1800, Sp. Astragal.: 86; Борис. 1951, Бот. мат. (Ленинград), 14: 220. = *A. sareptanus* A. Becker, 1882, Bull. Soc. Nat. Moscou, 57, 1: 52. — Описано з Нижньої Волги (за протологом: "Sarepta"). = *A. testiculatus* auct., non Pall.

30. *Astragalus testiculatus* Pall. 1800, Sp. Astragal.: 82. — Описано з Північного Прикаспію (за протологом: "...in desertis arenosis et limoso-arenosis versus Mare Caspium").

31. *Astragalus dolichophyllus* Pall. 1800, Sp. Astragal.: 84. — Описано з Прикаспію, Казахстану і півдня Східної Європи (за протологом: "Ubique per deserta Caspia et omnem magnam Tatariam, usque ad Irтин fl. communis ... circa Odessam ... in angulo Chersonesi Tauricae").

Sectio 18. *Proselius* Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Petersbourg, Sér. 7, 11(16): 116. = *Proselius* Steven, 1832, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 4: 268, nom. nud.

Lectotypus: *Astragalus monspessulanus* L.

32. *Astragalus monspessulanus* L. 1753, Sp. Pl.: 761. — **Lectotypus**: "Herb. Linn. No. 926.50" (LINN) [Podlech, 1997, in Turland, Jarvis (eds.), *Taxon*, 46: 464].

Sectio 19. *Xiphidium* Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Petersbourg, Sér. 7, 11(16): 123.

Lectotypus: *Astragalus xiphidium* Bunge

33. *Astragalus cornutus* Pall. 1771, Reise Russ. Reich. 1: 499. — Описано з передгір'я Уралу (за протологом: "...ad rivum Dercul in montano tractu deserti Rhyrnici"). = *Astragalus odessanus* Besser, 1822, Enum. Pl. Volhyn.: 30. — **Lectotypus**: "prope Odessam legi A. [Andrzejowski] 1816" (KW) [Крицкая; в Федорончук и др. 2003, Бот. журн., 88, 12: 94].

34. *Astragalus cretophilus* Klokov, 1961, Бот. мат. (Ленинград), 21: 238. — **Holotypus, isotypi** (2): "Ворошиловградская обл., Меловский р-н, Ново-Александровский (№ 64) конный завод, меловые обнажения по р. Евсугу. 10.VIII.1949, М. Kotov" (KW). = *A. cornutus* auct. non Pall.

35. *Astragalus corniculatus* M. Bieb. 1810, Cent. Pl. Ross. 1: tab. 45, id. 1819, Fl. Taur.-Cauc. 3: 492. — Описано з Північно-Західного Причорномор'я (за протологом: "...in campestribus apricis argillosis versus Hypanis ostia et circa portium Odessanus").

36. *Astragalus subuliformis* DC. 1802, Astragal.: 134. — Описано з Криму (за протологом: "...in Tauria"). = *A. subulatus* Pall. 1800, Sp. Astragal.: 23, p. p., non Desf. 1799.

37. *Astragalus ucrainicus* M. Pop. & Klokov, 1947, Бот. журн. АН УРСР, 3, 1–2: 22. — **Holotypus**: "Ucrainskaja RSS, prov. Dnepropetrovsk, in ditione Kolarov, prope pag. Jurevskoje, 15.VII.1933, fr., leg. Klokov" (LE). = *A. subuliformis* auct., non DC., p. p.

38. *Astragalus pseudotataricus* Boriss. 1946, Фл. СССР, 12: 701. — Описано з Передкавказзя (за протологом: "in Caucaso ad Wolgam et Tanaim"). = *Astragalus subuliformis* auct. non DC., p. p.

39. *Astragalus abruptus* Krytzka, 1978, Новости сист. высш. и низш. раст. (1977): 130. — **Holotypus**: "RSS Ukr., dit. Nikolajeviensis, distr. Novoodessanus, p. Michajlovka, declivia calcarea ad ripam sinistram fl. Hypanis, 19.V.1973. L. Krytzka" (KW). = *A. pseudo-tataricus* auct. non Boriss.

40. *Astragalus varius* S.G. Gmel. 1770, Reise Russland, 1: 116. — Описано з Сибіру і Північного Прикаспію (за протологом: "...in Sibiria et Astracan"). = *A. virgatus* Pall. 1800, Sp. Astragal. 20, nom. illeg.

41. *Astragalus varius* S.G. Gmel. subsp. **eupatoricus** Sytin, 1999, Бот. журн. 84, 12: 121. — **Holotypus**: "Песчаные берега Черного моря между Евпаторией и г. Саки, 26.VIII. 1955, А. Борисова" (LE). = *A. brachylobus* auct. non DC.

42. *Astragalus hypanicus* Krytzka, 1974, Укр. бот. журн. 31, 4: 455. — **Holotypus, isotypus**: "RSS Ukr., dit. Mycolajivensis, distr. Novoodessanus, prope p. Troitzke, in declivibus calcareis ad Hypanim, 15.V.1972, L. Krytzka" (KW). = *A. pallescens* auct. non M. Bieb.

Примітка. Видовий статус сумнівний. А. Ситін (Sytin, 2009) вважає його синонімом *Astragalus pallescens* M. Bieb.

43. *Astragalus olgianus* Krytzka, 1974, Укр. бот. журн. 31, 4: 457. — **Holotypus**: "RSS Ukr., dit. Voroschilovgradensis, distr. Milovensis, in reservata steppaceo Striletzki step dicto, steppa virginea plana,

19.V.1959, S. Smolko, G. Romanczuk et O. Dubovik" (KW). = *A. macropus* auct. non Bunge.

44. *Astragalus pallescens* M. Bieb. 1819, Fl. Taur.-Cauc. 3: 489. — Описано зі Східної Європи (півд.-сх., між Доном і Волгою; за протологом: "...inter Tanain et Volgam").

Subgenus 7. *Epiglottis* (Bunge) Boiss. 1872, Fl. Orient. 2: 205. ≡ *Astragalus* L. sect. *Epiglottis* Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Petersbourg, Sér. 7, 11(16): 8.

Typus: *Astragalus epiglottis* L.

Sectio 20. *Buceras* DC. 1825, Prodr. 2: 290, s. restr. = *Ankylotus* Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 148, p. p., excl. typo.

Typus: *Astragalus buceras* Willd.

45. *Astragalus hamosus* L. 1753, Sp. Pl.: 758. ≡ *Ankylotus hamosus* (L) Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 148. — Описано з Італії (Сицилія) та півдня Франції (за протологом: "Messanae, Monspeli"). = *Astragalus brachyceras* Ledeb. 1822, Index Sem. Dorpat.: 3.

Примітка. Вид дуже поліморфний. В Криму зростають мезофільна прямостояча і ксерофільна лежача форми.

Subgenus 8. *Calycocystis* Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Petersbourg, Sér. 7, 11(16): 138.

Lectotypus: *Astragalus cysticalyx* Ledeb.

Sectio 21. *Cystodes* Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Petersbourg, Sér. 7, 11(16): 133.

Lectotypus: *Astragalus vesicarius* L.

46. *Astragalus albicaulis* DC. 1802, Astragal.: 166. — Описано з окол. Волгограда (за протологом: "...in cretaceis ad fluvios Don et Wolgam inferiorem prope Zarizin").

47. *Astragalus zingeri* Korsh. 1890, Acta Horti Petropol., 11: 297. — Описано з Середнього Поволжя (за протологом: "...in collibus calcareis apricis ad utramque ripam Wolgae prope pag. Schiriaewo Buerak, gub. Simbirsk, distr. Sysran et Zarewschine (gub. Samara)").

48. *Astragalus albidus* Waldst. & Kit. 1800–1801, Descr. Icon. Pl. Rar. Hung. 1: 39. — Описано з Угорщини (за протологом: "...in montibus ficcis calcareis Budaе, Budaörs, Inotam, Palotam"). = *A. dealbatus* Pall. 1800, Sp. Astragal.: 26, nom. illeg. = *A. glaucus* M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Cauc. 2: 186. — Описано з Криму (за протологом: "...in Tauria colibus siccis"). = *A. pseudoglaucus* Klokov, 1953, Бот. мат.

(Ленинград), 15: 152. — **Holotypus, isotypi** (2): "Одеса, район. Правий беріг Хаджибеївського лиману, між Алтестовим і Холодною Балкою. Схили з виходом вапняку. 4.VI.1951, М. Клоков" (KW; ізотип — LE). = *A. tarchancticus* Boriss. 1951, Бот. мат. (Ленинград), 14: 223. — **Holotypus**: "Крым, Тарханкутский п-ов, северо-западный склон балки Кипчак, каменистая злаково-полынная степь, 30.V.1946, цв., Дзенс-Литовская" (LE). = *A. vesicarius* auct. non L.

Примітка. Для флори України наводяться також *Astragalus alpinus* L. (Закарпаття: Yakovlev, Sytin, Roskov, 1996) та *Astragalus bungeanus* Boiss. (Крим: Golubev, 1995), що вимагає підтвердження.

Genus 27. **ASTRACANTHA** Podlech, 1983, Mitt. Bot. Staatssamml. (München), 19: 4. = *Astragalus* L. subg. *Tragacantha* (Mill.) Bunge, 1868, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Pétersbourg, Sér. 7, 11(16): 76. = *Tragacantha* auct. non Mill.

Дуже розгалужені невисокі колючі кущі з парно-підчастоскладними листками, з колючими всіяними та білоповстистими листочками, з колючими прилистками.

Lectotypus: *Astracantha cretica* Lam.

Близько 200 видів, поширених переважно в гірських районах Балкан, Середземномор'я, Малої і Середньої Азії, Ірану, Індії, Афганістану, на Кавказі та в Криму; в Україні (Гірський Крим) — один вид.

1. *Astracantha arnacantha* (M. Bieb.) Podlech, 1983, Mitt. Bot. Staatssamml. München, 19: 5; id. 1989, Med-Checklist, 4: 16. ≡ *Astragalus arnacantha* M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Cauc. 2: 205, s. restr. ≡ *Tragacantha arnacantha* (M. Bieb.) Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 2: 153. — Описано з Криму (за протологом: "...in Tauriae meridionalis collibus lapidosus").

Примітка. Найближчими до *Astracantha astracantha* видами є вузький східно-болгарський ендемік *Astracantha aitosisensis* (Ivanis.) Podlech (≡ *Astragalus aitosisensis* Ivanis.), який зараз розглядається як підвид *Astracantha arnacantha* subsp. *aitosisensis* (Ivanis.) Reer & Podlech. та кавказький ендемік *Astracantha arnacanthoides* (Boriss.) Dubovik (≡ *Astragalus arnacanthoides* Boriss.), що зростає в Західному Закавказзі.

Genus 28. **OXYTROPIS** DC. 1802, Astragal.: 53, nom. cons.

Багаторічні трав'яні рослини з непарно-підчастоскладними, дуже рідко простими або трійчастими листками.

Typus: *Oxytropis montana* (L.) DC.

Рід охоплює близько 360 видів, поширених у помірній та арктичній зонах Північної півкулі; в Україні — 5 видів.

Sectio 1. **Oxytropis**

Typus: *typus generis*.

1. *Oxytropis carpatica* Uechtr. 1864, Österr. Bot. Zeitschr. 14: 218. ≡ *Astragalus carpaticus* (Uechtr.) Rouy, Rouy & Foucand, 1899, Fl. Fr. 5: 196. ≡ *Oxytropis montana* var. *carpatica* (Uechtr.) Hausskn. 1893, in Mitt.Thür Bit. Ver., N F., 3—5: 80. — Описано з Карпат (за протологом: "In graminosis alpinis carpatorum central partis maxime orientalis, praecipue in sinu herbido subalpino Drechelhauschen usque ad Summum montis Stirnberg").

Sectio 2. **Chrysantha** Vass. 1948, Фл. СССР, 13: 541, 103.

Typus: *Oxytropis pilosa* (L.) DC.

2. *Oxytropis pilosa* (L.) DC. 1802, Astragal.: 211. ≡ *Astragalus pilosus* L. 1753, Sp. Pl.: 756. — **Lectotypus:** "Herb. Burser XIX: 105" (UPS) [Jonsell, Jarvis, 2002, Nordic J. Bot. 22: 77].

3. *Oxytropis pallasii* Pers. 1807, Syn. Pl. 2: 334. — Описано з Криму (за протологом: "In Tauria").

Sectio 3. **Orobia** Bunge, 1874, Mém. Acad. Imp. Sci. St.-Pétersbourg, ser. 7, 22, 1: 73.

Typus: *Oxytropis campestris* (L.) DC.

4. *Oxytropis halleri* Bunge ex W.D.J. Koch, 1843, Syn. Fl. Germ. Ed. 2: 200. — Описано із Західної Європи (за протологом: "In alpebus Vallesiacis, Tyrolensibus, Carinthiacis"). = *Astragalus sericeus* Lam. 1778, Fl. Fr. 2: 655, p. p. ≡ *Oxytropis sericea* (Lam.) Simonk. 1886, Enum. Pl. Transs.: 178.

5. *Oxytropis campestris* (L.) DC. 1802, Astragal.: 74. ≡ *Astragalus campestris* L. 1753, Sp. Pl.: 761. — **Lectotypus:** "Herb. Linn. No. 926.51" (LINN) [Welsh, 1991, Great Basin Naturalist 51: 381].

Genus 29. **GALEGA** L. 1753, Sp. Pl.: 714; id. 1754, Gen. Pl., ed. 5: 320.

Багаторічні трав'яні рослини з непарно-підчастоскладними листками.

Lectotypus: *Galega officinalis* L.

Рід нараховує близько 8 видів, поширених у Європі, Західній Азії та Східній Африці; в Україні — один вид.

1. *Galega officinalis* L. 1753, Sp. Pl.: 714. — **Lectotypus:** "Herb. Clifford: 362, Galega 1 (BM000646617)" [Ali,

1977, in: Nasir, Ali (eds.), *Fl. W. Pakistan*, 100: 91]. = *G. patula* Steven, 1856, *Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou*, 29, 3: 140. — Описано з Криму (за протологом: "In montosis ad rivulos: Tofschanbassar, Nikita").

Genus 30. **GLYCYRRHIZA** L. 1753, *Sp. Pl.*: 741; id. 1754, *Gen. Pl.*, ed. 5: 330.

Багаторічні трав'яні рослини з непарно-підчленими листками, з товстими, часто солодкуватими на смак кореневищами.

Lectotypus: *Glycyrrhiza glabra* L.

Рід включає близько 20 видів, поширених у помірному, субтропічному й тропічному кліматі Євразії (переважно Середземномор'я, у тому числі Південна Європа), на півдні Північної Америки, в Південній Америці та Австралії; в Україні — три види.

Sectio 1. **Glycyrrhiza**. = *Euglycyrrhiza* Boiss. 1872, *Fl. Orient.* 2: 202.

Typus: *typus generis*.

1. **Glycyrrhiza glabra** L. 1753, *Sp. Pl.*: 742. — **Lectotypus:** "Herb. Linn. No. 916.3 (LINN)" [Ali, 1977, Nasir, Ali (eds.), *Fl. W. Pakistan* 100: 97]. = *Glycyrrhiza glandulifera* Waldst. & Kit. 1800, *Descr. Icon. Pl. Rar. Hung.* 1: 20. = *G. hirsuta* Pall. 1771, *Reise Russ. Reich.*, 1: 154, 366, opp. 498, non L., p.p.

Sectio 2. **Pseudoglycyrrhiza** Krug. 1955, *Тр. Бот. инст. АН СССР*, сер. 1, 11: 184.

Typus: *Glycyrrhiza echinata* L.

2. **Glycyrrhiza echinata** L. 1753, *Sp. Pl.*: 741. — **Lectotypus:** "Herb. Linn. No. 916.1" (LINN) [Chamberlain, 1993, in: Jarvis et al. (eds.), *Regnum Veg.* 127: 50]. = *G. hirsuta* Pall. 1771, *Reise Russ. Reich.* 1: 154, 366, opp. 498, non L., 1753, *Sp. Pl.* 2: 742, p.p.

3. **Glycyrrhiza foetidissima** Tausch. 1831, *Flora Regensb.* 13: 210. — Описано з рослин, вирощених у ботанічному саду м. Праги. = *G. macedonica* Boiss. & Orph. 1870, *Bull. Congr. Intern. Bot. Horticult.*: 135.

Tribus 10. **HEDYSAREAE** DC. 1825, *Prodr.* 2: 307

Триба включає близько 20 родів та 800 видів, широко поширених по земній кулі. У флорі України 2 роди та 16 видів.

Typus: *Hedysarum* L., *nom. cons.*

Genus 31. **HEDYSARUM** L. 1753, *Sp. Pl.*: 745; id. 1754, *Gen. Pl.*, ed. 5: 332.

Переважно багаторічні трав'яні рослини з добре розвиненими стеблами, або рослини бестеблові, з непарнопірчастими листками.

Lectotypus: *Hedysarum coronarium* L.

Близько 200 видів, поширених в позатропічних областях Північної півкулі (Євразія, Північна Америка та Північна Африка); в Україні — 6 видів.

Sectio 1. **Gamotion** Basin. 1845, *Bull. Phys.-Math. Acad. Sci. (Petersb.)*, 4: 311. = *Hedysarum* sect. *Obscura* B. Fedtsch. 1899, *Bull. Herb. Boiss.* 7: 255.

Lectotypus: *Hedysarum hedysaroides* (L.) Schinz & Thell.

1. **Hedysarum hedysaroides** (L.) Schinz & Thell. 1913, *Viertel. Natur. Ges. Zurich*, 58: 70. ≡ *Astragalus hedysaroides* L. 1753, *Sp. Pl.*: 736. — Описано з Сибіру та Швейцарії (за протологом: "...in Sibiria, Helvetia"); лектотип не виділений.

Sectio 2. **Multicaulia** (Boiss.) B. Fedtsch. 1899, *Bull. Herb. Boiss.* 7: 257.

Lectotypus: *Hedysarum formosum* Fisch., C.A. Mey. ex Basin.

2. **Hedysarum cretaceum** Fisch. 1825, in DC. *Prodr.* 2: 342. — Описано з Нижнього Поволжжя (за протологом: "In cretaceis ad Tanain et Volgam prope Serotinsk").

3. **Hedysarum ucrainicum** Kaschm. 1905, *Изв. Петерб. Бот. сада*, 5: 59. — Описано зі східної частини України (за протологом: "... меловое обнажение около Гаврилова хутора близ р. Айдар, немного ниже слободы Шаровой, почти на границе с Воронежской губернией").

4. **Hedysarum tauricum** Pall. ex Willd. 1802, *Sp. Pl.* 3: 1208. — Описано з Криму (за протологом: "In Tauriae montibus calcareis").

Sectio 3. **Subacaulia** (Boiss.) B. Fedtsch. 1899, *Bull. Herb. Boiss.*, 7: 259.

Lectotypus: *Hedysarum grandiflorum* Pall.

5. **Hedysarum candidum** M. Bieb. 1808, *Fl. Taur.-Cauc.* 2: 176. — Описано з Криму (за протологом: "In collibus cretaceis Tauriae, circa Karassubasar et Sympheropolin").

6. **Hedysarum grandiflorum** Pall. 1773, *Reise Russ. Reich.* 2, *Anh.*: 743. — Описано з Нижнього Поволжжя (за протологом: "Crescit pulcherrima haecce planta copiose ad Volgam australiorem, rarius ad Irting, praesertim in praeruptis limoso-argillosus").

Genus 32. **ONOBRYCHIS** Mill. 1754, Gard. Dict. Abridg., ed. 4, 2: 970.

Багаторічні трав'яні рослини з непарно-пірчастоскладними листками.

Lectotypus: *Onobrychis viciifolia* Scop.

Близько 130 видів, поширених в помірних і помірно теплих областях Євразії, а також в Північній і Північно-Східній Африці; в Україні – 10 видів, з яких один в культурі і дичавіє.

Subgenus 1. ***Onobrychis***. = *Onobrychis* Mill. sect. *Euonobrychis* Bunge ex Boiss. 1872, Fl. Orient. 2: 526. ≡ *Onobrychis* subg. *Euonobrychis* (Bunge ex Boiss.) Širj. 1925, Publ. Fac. Sci. Univ. (Brno), 56: 18.

Lectotypus: lectotypus generis.

Section ***Onobrychis***. = *Onobrychis* Mill. sect. *Eubrychis* DC. 1805, in Lam. et DC. Fl. Fr., ed. 3, 4: 511, p. p.

Lectotypus: lectotypus generis.

1. ***Onobrychis gracilis*** Besser, 1822, Enum. Pl. Volhyn.: 74. – **Lectotypus:** "in Podolia australis" (LE, ізолектотип – KW) [Федорончук, Крицкая; в Федорончук и др. 2003, Бот. журн., 88, 12: 104].

2. ***Onobrychis borysthena*** (Širj.) Klokov, 1946, Укр. бот. журн. 3, 1–2: 19. ≡ *O. arenaria* (Kit.) DC. f. *borysthena* Širj. 1925, Publ. Fac. Sci. Univ. (Brno), 56: 171. – **Isotypus:** "RSS Ucr., prov. Nikolaev, prope opp. Golaja Pristanj. In sabulosis ripae sinistrae Borystenis, 16.VIII.1934. fl., fr. Leg. G. Prokudin" (LE). = *O. gracilis* Besser var. *longeaculata* Pacz. 1889, Зап. Киев. общ. естествоисп. 10: 426; Гроссг. 1948, Фл. СССР, 13: 335. ≡ *O. longeaculata* (Pacz.) Wissjul. 1954, Фл. УРСР, 6: 506, non Pau, 1916. = *O. paczoskiana* Krytzka, 1974, Укр. бот. журн. 31, 5: 641. – **Neotypus:** "In viciniis urb. Mykolajiv, in arenis silvulae Lisky dactae, 11.VI.1904, A. Janata" (KW).

3. ***Onobrychis miniata*** Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 166. ≡ *O. arenaria* (Kit.) DC. subsp. *miniata* (Steven) P.W. Ball, 1968, Feddes Repert. 79, 1–2: 42; id. 1968, Fl. Europ. 2: 190. – Описано з Криму (за протологом: "...in montibus ca. Kischlan et in valle Sudak").

4. ***Onobrychis jailae*** Czernova, 1953, Тр. Крым. фил. АН СССР, 8, бот.: 151. – **Holotypus:** "Бабуган-яйла. Северный склон, подъем на Роман-Кош. 21.VI.1948. Н.М. Чернова" (YALT).

5. ***Onobrychis viciifolia*** Scop. 1772, Fl. Carniol., ed. 2, 2: 76. – Описано з Балкан (за протологом: "...in montibus circa Schenoschetz"). = *Hedysarum*

onobrychis L. 1753, Sp. Pl.: 751. = *Onobrychis sativa* Lam. 1778, Fl. Fr. 2: 652.

6. ***Onobrychis transcaucasica*** Grossh. 1929, Зап. Научн.-прикл. отд. Тифл. бот. сада, 6: 137. – Описано з Кавказу (Грузії; за протологом: "Ахалкалакский уезд, близ с. Гореловки").

7. ***Onobrychis inermis*** Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 3: 165. ≡ *O. viciifolia* Scop. f. *inermis* (Steven) G.Beck, 1903, in Rchb. Iconn. Fl. Germ. 22: 146. – Описано з Криму, Кубані та Кавказу (за протологом: "...circa Kertsch ad Bosphorum ... in Caucaso circa Pjatigorsk et in campis elatis ad Нупанin (Kuban)").

Примітка. Наводиться для окол. м. Керчі (Крим), але потребує підтвердження.

8. ***Onobrychis arenaria*** (Kit.) DC. 1825, Prodr. 2: 345. ≡ *Hedysarum arenarium* Kit. 1814, in Willd., Enum. Pl. Horti Berol. Suppl.: 51. ≡ *Onobrychis arenaria* (Kit.) DC. subsp. *arenaria*: Васильева, 1987, Фл. европ. части СССР, 6: 96. – Описано з Угорщини (за протологом: "...in arenosis Hungariae"). = *O. tanaitica* Spreng. 1820, Neue Entdeck. 2: 162. = *O. sativa* Ledeb. 1842, Fl. Ross. 1: 709, non Lam. = *O. tesquicola* Krytzka, 1976, Новости сист. высш. и низш. раст. (Киев), 1975: 126, рис. 1. – **Holotypus:** "RSS Ucr., dit. Chersonensis, distr. Berislavensis, praedium defensium venaticum Gavrilovskoje dictum, in declivibus calcareis, 13.VII.1974, L. Krytzka" (KW).

Subgenus 2. ***Hymenobrychis*** (DC.) Peterm. 1847, Deutschl. Fl.: 151. ≡ *Onobrychis* Mill. sect. *Hymenobrychis* DC. 1825, Prodr. 2: 346. = *Onobrychis* sect. *Sisyrosema* Bunge, 1872, in Boiss., Fl. Orient. 2: 526. ≡ *Onobrychis* subg. *Sisyrosema* (Bunge) Širj. 1926, Publ. Fac. Sci. Univ. (Brno), 76: 5.

Lectotypus: *Onobrychis pallasii* (Willd.) M. Bieb.

Section 2. ***Hymenobrychis*** DC. 1825, Prodr. 2: 346.

Lectotypus: *Onobrychis pallasii* (Willd.) M. Bieb.

9. ***Onobrychis pallasii*** (Willd.) M. Bieb. 1810, Cent. Pl. Ross. 1, tab. 35. ≡ *Hedysarum pallasii* Willd. 1802, Sp. Pl. 3: 1214; M. Bieb. 1802, Fl. Taur.-Cauc. 2: 178. ≡ *Xanthobrychis pallasii* (Willd.) Galushko, 1979, Фл. Сев. Кавк. и вопр. ее истории, 3: 54. – Описано з Криму (за протологом: "...in Tauria").

10. ***Onobrychis vassilczenkoi*** Grossh. 1948, Фл. СССР, 13: 553, 361. ≡ *Xanthobrychis vassilczenkoi* (Grossh.) Galushko, 1979, Фл. Сев. Кавк. и вопр. ее истории, 3: 54. – Описано з Кавказу (за протологом: "...prope Pjatigorsk"). = *Onobrychis radiata* M. Bieb.

forma *pjatigorkensis* Šir. 1926, Onobr. Gen. rev. ср. 2: 92, tab. VI, f. 101; tab. VIII, f. 51, 52. = *O. radiata* auct. non M. Bieb.

Примітка. В літературі для України наводиться ще один вид роду *Onobrychis* – *O. polonicus* (L.) Pall., відомості про сучасне поширення якого в Україні відсутні.

Tribus 11. **LOTEAE** DC. 1825, Prodr. 2: 115, 240. ≡ Subtrib. *Lotinae* Wight & Arn. 1834, Prodr. Fl. Ind. Orient.: 180 ("*Loteae*"). = Subtrib. *Coronillinae* Bronn, 1822, Form. Pl. Legumin.: 127, 133. (*Coronilleae*). ≡ Tribus *Coronilleae* Burnett, 1835, Outl. Bot.: 657. Jun.

Типус: *Lotus* L.

Триба включає близько 270 видів, широко поширених по земній кулі, в основному в Євразії, Африці, Австралії, в Північній та Південній Америці, але найбільше різноманіття видів – в Середземномор'ї та Каліфорнії. Кількість родів потребує уточнення після визначення раціональних та природних родових меж. В Україні 9 (або 7 у ширшому розумінні) родів та 41 вид.

Примітка. *Loteae* і *Coronilleae* до недавнього часу розглядалися як дві рівноцінних триби. Але нові морфологічні дослідження свідчать про необхідність їх об'єднання в одну трибу *Loteae*, що підтверджується результатами молекулярно-філогенетичних досліджень (Allan, Porter, 2000; Hu et al., 2000; Wojciechowski et al., 2000; Kajita et al., 2001; Allan et al., 2003), за якими *Loteae* s. l. є монофілетичною групою, найбільш тісно пов'язаною з переважно тропічною трибою *Robiniae* і монотипною трибою *Sesbanieae* (Hu et al., 2000; Wojciechowski et al., 2000; Lewis et al., 2005), від яких вона морфологічно чітко відрізняється декількома апоморфіями. Однією з важливих діагностичних ознак *Loteae* є тип парціального суцвіття, де квітки зібрані в грона, часто зонтикоподібні або головчасті, які іноді можуть бути редуковані до однієї квітки (Polhill, 1981, 1994; Sokoloff, 2003, 2006; Akulova et al., 2000; Lewis et al., 2005). Крім того, молекулярні дані, що базуються на вивченні ядерних нуклеотидних послідовностей (ITS, в тому числі ITS1, 5.8S rRNA і ITS2) показали, що найбільший за обсягом і таксономічно складний в трибі рід *Lotus* не є монофілетичним і, ймовірно, має два різних географічних центри походження, Старого і Нового Світу, кожний з яких близько пов'язаний з іншими родами триби: *Lotus* Старого Світу – з родом *Anthyllis* Старого Світу, тоді як *Lotus* Нового Світу найбільш споріднений з родом *Coronilla* Старого Світу (Allan, Porter, 2000).

Genus 33. **ANTHYLLIS** L. 1753, Sp. Pl.: 719; id. 1754, Gen. Pl., ed. 5: 321.

Багато- або дворічні рослини, рідше (відсутні в Україні) однорічники, кущі і напівкущі з непарно-пирчастоскладними листками.

Lectotypus: *Anthyllis vulneraria* L.

Близько 80 видів, поширених в позатропічних областях Європи, Передньої Азії та Північної Африки; в Україні – 7 видів.

1. *Anthyllis biebersteiniana* Popl. 1931, Список раст. Крымск. Запов.: 55. – Описано з Криму (за протологом: "Яйла, между Алуштой и Судакком"). = *A. vulneraria* L. var. *biebersteiniana* Taliev, 1909, Тр. общ. испыт. прир. Харьк. ун-та 42: 191, nom. provis. = *A. vulneraria* L. subsp. *pulchella* (Vis.) Bornm., Bot. Jahrb. 59: 483, p. p. = *A. vulneraria* auct. non L.

2. *Anthyllis arenaria* (Rupr.) Juz. 1941, Фл. СССР, 11: 270. ≡ *Vulneraria rustica* Lam. forma *arenaria* Rupr. 1860, Fl. Ingr.: 252. – Описано з північно-західної частини Росії: Ленінградська обл., біля м. Луга (за протологом: "ex septemtr. urbis Luga in ericetis et arenosis ad margines pineti et viarum, unico loco"). = *A. vulneraria* L. subsp. *polyphylla* (DC.) Nym. 1878, Consp. Fl. Europ. 164, p. p.

3. *Anthyllis taurica* Juz. 1941, Фл. СССР, 11: 274. – Описано з Криму (за протологом: "... in Tauria"). = *Anthyllis vulneraria* L. subsp. *boissieri* (Sagorski) Bornm. 1941, Feddes Repert. 50: 135, p. p.

4. *Anthyllis alpestris* (Kit. ex Schult.) Rechb. 1832, Fl. Germ. Excurs.: 515. ≡ *A. vulneraria* L. var. *alpestris* Kit. & Schult., 1814, Österr. Fl., ed. 2: 317. ≡ *A. vulneraria* L. subsp. *alpestris* (Kit. & Schult.) Asch. & Graebn. 1908, Syn. Mitteleur. Fl. 6, 2: 626. – Описано з Австрії (за протологом: "...in allen Provinzen auf Wiesenhugeln"). = *A. affinis* Brittinger ex A. Kerner, 1882, Fl. Exs. Austro-Hung. 2: 16, p. p.

5. *Anthyllis carpatica* Pant. 1882, Magyar Nov. Lapok, 6: 71. ≡ *A. vulneraria* L. subsp. *carpatica* (Pant.) Nym., 1889, Consp. Fl. Eur., Suppl. 2, 1: 87. – Описано з Карпат (за протологом: "Ad radicem alpis Choes Com. Liptoviensis supra thermas Lucskiensis"). = *A. affinis* Brittinger ex W.D.J. Koch, 1839, in Deutschl. Fl. (Röhling), ed. 3, 5: 124, p. p.

6. *Anthyllis macrocephala* Wender. 1829, Index Sem. Horti Marburg. – Описано з невідомого місця; тип не вказаний. = *A. vulneraria* L. var. *polyphylla* DC. 1825, Prodr. 2: 170. ≡ *A. vulneraria* subsp. *polyphylla* (DC.) Nym., 1878, Consp.: 164. ≡ *A. polyphylla* (DC.) Kit. ex D. Don, 1830, Hort. Brit. 1283, p. p.

7. *Anthyllis schiwereckii* (DC.) Blocki, 1912, Österr. Bot. Zeitschr. 62: 397. ≡ *A. vulneraria* L. var. *schiwereckii* DC., 1825, Prodr. 2: 170. ≡ *A. vulneraria* subsp. *polyphylla* (DC.) Nym. var. *schiwereckii* (DC.) Hayek, 1926, Prodr. Fl. Penins. Balcan 1: 886. – Описано, ймовірно, із західної частини України (за протологом: "Schiw. ex

herb. Bess. in litt."). = *A. vulneraria* subsp. *polyphylla* (DC.) Nym., 1878, *Consp. Fl. Eur.*: 164, p. p.

Genus 34. **DORYCNIUM** Mill. 1754, *Gard. Dick. Abridg.*, ed. 4, 1.

Напівкущі або багаторічні трав'яні рослини з непарнопірчастоскладними листками з дуже зближеними листочками.

Typus: *Lotus dorycnium* L. (= *Dorycnium pentaphyllum* Scop.).

Близько 15 видів, поширених в Центральній та Південній Європі, Середземномор'ї, на Кавказі та Малій Азії; в Україні – три види.

Примітка. За молекулярно-філогенетичними даними, *Dorycnium* філогенетично вкорінений серед представників роду *Lotus* у широкому розумінні, тому його визнання окремим родом принаймні проблематичне (Allan, Porter, 2000; Degtjareva et al., 2006, etc.). У разі включення наведених нижче видів до роду *Lotus*, правильними назвами для них мають бути, відповідно, *Lotus graecus* L., *L. herbaceus* (Vill.) Jauzein та *L. dorycnium* L.

Sectio 1. **Bonjeania** (Rchb.) Boiss. 1872, *Fl. Orient* 2: 161.

Lectotypus: *Dorycnium graecum* (L.) Ser.

1. ***Dorycnium graecum*** (L.) Ser. 1825, in DC. *Prodr.* 2: 208. ≡ *Lotus graecus* L. 1767, *Mant.*: 104. ≡ *Bonjeania graeca* (L.) Griseb. 1843, *Spicil. Fl. Rumel.* 1: 43. – **Lectotypus:** "Herb. Linn. No. 931.20" (LINN) [Lassen, 1997, in: Turland, Jarvis (eds.), *Taxon*, 46: 475]. = *Dorycnium latifolium* Willd. 1800, *Sp. Pl.* 3: 1397.

Sectio 2. ***Dorycnium***. ≡ *Eudorycnium* Boiss. 1872, *Fl. Orient.* 2: 162.

Typus: *typus generis*.

2. ***Dorycnium herbaceum*** Vill. 1779, *Prosp. Pl. Dauph.*: 44. ≡ *D. pentaphyllum* Scop. subsp. *herbaceum* (Vill.) Rouy, 1899, *Fl. Fr.* 5: 135. ≡ *Lotus herbaceus* (Vill.) Jauzein, 2010, *Biocosme Mésogéen* 27(4): 122; Peruzzi, 2010, *Inform. Bot. Ital.* 42(2): 528, *isonum.* – Описано з Франції (провінція Дофіне; за протологом: "France, Dauphiné"). = *D. intermedium* Ledeb., 1820, *Ind. Sem. Hort. Dorp.*: 14. – Описано з Криму (за протологом: "...lapidosis cretaceis et shistosis Tauricae").

3. ***Dorycnium pentaphyllum*** Scop. 1772, *Fl. Carniol.*, Ed. 2, 2: 87. – Описано з Австрії (за протологом: "Austria"). = *Lotus dorycnium* L. 1753, *Sp. Pl.*: 776, p. p. = *Dorycnium suffruticosum* Vill. var. *sericeum* (Neilr.) G. Beck, 1892, *Fl. Nieder. Oesterr.* 2,1: 854. = *D. pentaphyllum* Scop. subsp. *suffruticosum* (Gremli)

Rouy, 1899, *Fl. Fr.* 5: 140, in nota. = *D. pentaphyllum* subsp. *germanicum* (Gremli) Gams, 1923, in Hegi, *Ill. Fl. Mitt.-Europ.* 4, 3: 1380.

Genus 35. **LOTUS** L. 1753, *Sp. Pl.*: 773; id. 1754, *Gen. Pl.*, ed. 5: 338.

Багато-, рідше дво- або однорічні трав'яні рослини з непарнопірчастоскладними листками.

Lectotypus: *Lotus corniculatus* L.

До складу роду входить 100–150 видів, поширених в Європі, Африці, Азії та Австралії. Основне видове різноманіття зосереджене в Середземномор'ї; в Україні – 15 видів.

Примітка. Нижче види роду розглядаються переважно у відповідності до недавнього опрацювання Л.І. Крицької (Krytska, 2010). Статус багатьох таксонів (особливо з групи *L. corniculatus* s. l.) лишається проблематичним (див. Kramina et al., 2018).

Sectio 1. **Lotus** ≡ *Lotus* L. sect. *Eulotus* Ser. 1825, in DC. *Prodr.* 2: 210.

Lectotypus: *lectotypus generis*.

1. ***Lotus uliginosus*** Schkuhr, 1796, *Bot. Handb.* 2: 412, tab. 211. – Описано з Німеччини, окол. Віттенберга (за протологом: "Wittb."). = *L. corniculatus* L. β. *major* Ser. 1825, in DC. *Prodr.* 2: 214, non auct. alior.

2. ***Lotus corniculatus*** L. 1753, *Sp. Pl.*: 775, s. restr. ≡ *L. corniculatus* L. var. *corniculatus*: Chrtková-Žertová, 1973, *Řozpr. Českosl. Acad. Ved. Řada Mat. Přír. Ved.*, 83, 4: 28, fig. 3, p. p. (excl. syn. *L. arvensis* Pers.). – **Lectotypus:** "Herb. Linn. No. 931.23" (LINN) [Chrtková-Žertová, 1973, *Řozpr. Česk. Akad. Ved., Řada Mat. Přír.* 83(4): 28, f. 3].

3. ***Lotus alpicola*** (Beck) Miniaev, Ulle & Krytzka, 1987, *Фл. европ. части СССР*, 6: 110. ≡ *L. corniculatus* L. var. *alpicola* Beck, 1892, *Fl. Nieder-Osterr.* 2, 1: 885, pl. 7, 2, fig. 17. – Описано із Австрії (за протологом: "Nieder-Osterreich, Sneeberg ober am Thalhofe am Waldwiesen und Wegranden, c. 660 m". = *L. corniculatus* subsp. *alpinus* auct. non Rothm. = *L. alpinus* auct. non Schleich. ex Ramond.

4. ***Lotus arvensis*** Pers. 1795, *Ann. Bot. (Usteri)*, 14: 39. ≡ *L. corniculatus* L. var. *arvensis* (Pers.) Ser. 1825, in DC. *Prodr.* 2: 214. – Описано з Німеччини, без конкретної географічної вказівки. = *L. corniculatus* auct. non L.

5. ***Lotus callunetorum*** (Üksip) Miniaev, 1970, *Консп. Фл. Псков. обл.*: 101. ≡ *L. corniculatus* L. форма *callunetorum* Üksip, 1953, *Юбил. сборн. общ. естествоиспыт. АН Эст.ССР*: 100, рис. 4. – **Neotypus:** "Нымме бл. Таллина". = *L. corniculatus* var. *arenosus*

Jalas, 1950, Ann.Bot. Soc. Zool. Bot. Fenn. Vanamo, 24, 1: 51. = *L. corniculatus* var. *invisitatus* Opperm. ex Wissjul. 1954, 6: 427, descr. ucr. = *L. arvensis* auct. non Pers

6. *Lotus tauricus* Juz. 1951, Бот. мат. (Ленинград), 14: 14, рис. 1. — Описано з Криму: "Подъем на гору Роман-Кош от кордона Алабач (Бабуган-яйла)". = *L. caucasicus* auct. non Kuprian. ex Juz. = *L. corniculatus* auct. non L.

7. *Lotus ambiguus* Besser ex Spreng. 1826, Syst. Veg. 3: 282. — **Lectotypus**: "Cremenetz" (KW) [Крицька; в Федорончук и др. 2003, Бот. журн. 88, 12: 102]. = *L. ciliatus* Schur, 1877, Verh. Naturf. Ver. Brunn, 15, 2: 180, non Tenore, 1831. = *L. corniculatus* L. var. *kochii* Chrtková-Žertová, 1973, Řospr. Českosl. Acad. Ved. Řada Mat. Pfir. Ved, 83,4: 36, fig. 6. = *L. corniculatus* auct. non L., p. p.

8. *Lotus olgae* Klokov, 1961, Бот. мат. (Ленинград), 21: 235. — **Isotypus**: "Луганская обл., Меловский р-н, заповедник Стрелецкая Степь. Ложбинка. 13.VIII.1958, О. Дубовик" (KW); **holotypus** (LE). = *L. corniculatus* auct. non L., p. p.

9. *Lotus ucrainicus* Klokov, 1961, Бот. мат. (Ленинград), 21: 233. — **Isotypus** (2): "Prov. Kiev, in pratis siccis pr. Urbem Umanj, VI 1899, E. Koliassinsky" (Herb. Fl. Ross., № 810) (KW); **holotypus** (LE). = ? *L. stepposus* Kramina, 2000, Бюлл. Моск. о-ва испытат. природы. Отд. биол., 105, 1: 35. = *L. corniculatus* auct. non L., p. p. = *L. tenuis* auct. non Waldst. & Kit. ex Willd., p. p.

Примітка. Л.І. Крицька (Krytska, 2010) розглядала *L. stepposus* як синонім виду *L. ucrainicus*. Проте, у недавніх публікаціях російських дослідників *L. ucrainicus* розглядається як гібрид між тетраплоїдним видом *L. corniculatus* s. str. та диплоїдом *L. stepposus* (Kramina et al., 2012, 2018; Kramina, 2013).

10. *Lotus tenuis* Waldst. & Kit. ex Willd. 1809, Enum. Pl. Horti Berol.: 797. — Описано з Угорщини (за протологом: "...in Hungaria"). = *L. corniculatus* L. β. *tenuifolius* L. 1753, Sp. Pl.: 776. — **Lectotypus**: "Herb. Burser XVIII(2): 73" (UPS) [Heath, 1992, in *Calyx*, 2: 51].

11. *Lotus elisabethae* Opperm. ex Wissjul. 1954 Фл. УРСР, 6: 588, 429, рис. 81. — **Neotypus**: "Dist. Mariupol, Білосарайська коса. Вогкий гумусований пісок по краю піскового гребня. 3.VII.1929, С. Постригань" (KW) [Крицька; в Федорончук и др. 2003, Бот. журн., 88, 12: 102]. = *L. tenuis* auct. non Waldst. & Kit. ex Willd., p. p.

12. *Lotus frondosus* (Freyn) Kuprian. 1941, Фл. СССР, 11: 295, s. restr. ≡ *L. corniculatus* L. subsp. *frondosus* Freyn, 1904, Bull. Herb. Boiss., ser. 2, 4: 44. — Описано з передгір'я Копетдага в Туркменії (за протологом: "Regio transcaspica; Kisil Arwat, ad rivulum"). = *L. krylovii* auct. non Schischk. et Serg.

13. *Lotus angustissimus* L. 1753, Sp. Pl.: 774. — Описано з Південної Франції (за протологом: "... in G. [Galliae] Narbonensi". — **Lectotypus**: "Herb. Clifford: 372, *Lotus* 5 (BM-000646725)" [Heyn, 1970, in Davis (ed.), Fl. Turkey, 3: 523].

14. *Lotus praetermissus* Kuprian. 1937, Бот. мат. (Ленинград), 7: 37. ≡ *L. angustissimus* L. var. *praetermissus* (Kuprian.) Wissjul. 1954, 6: 431. — Описано з Луганської обл. (за протологом: "...близ Старобельска Харьковской губернии"). = *L. angustissimus* auct. non L.

Sectio 2. *Lotea* (Medik.) Ser. 1825, in DC. Prodr. 2: 209. ≡ *Lotea* Medik. 1787, Vorl. Churpf. Phys.-Okon. Ges. 2: 384; id. 1789, Phil. Bot. 1: 204.

Типус: *Lotus ornithopodioides* L.

15. *Lotus ornithopodioides* L. 1753, Sp. Pl.: 775. — **Lectotypus**: "Herb. Clifford: 372, *Lotus* 4 (BM000646724)" [Heyn, 1966, Israel J. Bot. 15: 43].

Genus 36. **TETRAGONOLOBUS** Scop. 1772, Fl. Carniol., ed. 2, 2: 87, 507, nom. cons.

Багато-, рідше дво- або однорічні трав'яні рослини з непарнопірчастоскладними листками.

Lectotypus: *Tetragonolobus scandalida* Scop. nom. illeg. (= *T. maritimus* (L.) Both).

Близько 10 видів, поширених в Центральній та Південній Європі, Середземномор'ї, на Кавказі та Малій Азії; в Україні — два види.

Примітка. За новими молекулярно-філогенетичними даними, *Tetragonolobus* філогенетично вкорінений у роді *Lotus*, тому визнання його як окремого роду зараз вважається недоцільним (Allan, Porter, 2000; Degtjareva et al., 2006, etc.). Ми поки що залишаємо у цьому конспекті традиційне розуміння обсягу *Tetragonolobus*. У разі прийняття синонімізації *Tetragonolobus* з *Lotus*, правильними назвами для наведених нижче двох видів мають бути, відповідно, *Lotus maritimus* L. та *Lotus tetragonolobus* L.

1. *Tetragonolobus maritimus* (L.) Roth. 1788, Tent. Fl. Germ. 1: 323. ≡ *Lotus maritimus* L. 1753, Sp. Pl.: 773. — **Lectotypus**: "Herb. Linn. No. 931.1" (LINN) [Domínguez, Galiano, 1979, *Lagasalia*, 8: 197]. = *Lotus siliquosus* L. 1759, Syst. Nat., ed. 10, 2: 1178. ≡ *Tetragonolobus siliquosus* (L.) Roth, 1788, Tent. Fl.

Germ. 1: 323. = *Tetragonolobus scandalida* Scop. 1772, Fl. Carniol., ed. 2, 2: 87, nom. illeg. = *T. tauricus* Bunge ex Nym. 1878, Consp. Fl. Europ.: 182.

2. *Tetragonolobus purpureus* Moench, 1794, Meth. Pl.: 164. ≡ *Lotus tetragonolobus* L. 1753, Sp. Pl.: 773. – Описано з Сицилії (за протологом: "In Siciliae collibus"). – **Lectotypus:** "Herb. Linn. No. 931.2" (LINN) [Domínguez, Galiano, 1979, Lagascalia, 8: 209].

Genus 37. **CORONILLA** L. 1753, Sp. Pl.: 742; id. 1754, Gen. Pl., ed. 5: 330. = *Ornithopodium* Scop. 1772, Fl. Carn. 2: 73. = *Astrolobium* Desv. 1813, Journ. Bot. 1: 121.

Одно- або багаторічні трав'яні рослини, рідше кущі з непарнопірчастоскладними, іноді простими або трійчастими листками.

Lectotypus: *Coronilla valentina* L. [Lassen, 1989, Willdenowia, 19: 49–62].

У межах роду налічується 9 видів, поширених переважно в Середземномор'ї, Середній Європі та в Західній Азії; в Україні – два види.

Sectio 1. **Coronilla**. ≡ *Eucoronilla* Benth. & Hook. 1865, in Benth. et Hook. Gen. Pl., 1: 510, nom. illeg.

Lectotypus: lectotypus generis.

1. *Coronilla coronata* L. 1759, Syst. Nat., ed. 10, 2: 1168. – **Neotypus:** "Herb. Linnaeus No 917.9" (LINN) [Lassen, 1997, in Turland, Jarvis (eds.), Taxon, 46: 467]. = *C. montana* Scop. 1772, Fl. Carniol., ed. 2, 2: 72. = *C. valentina* Lam. 1805, Fl. Fr. 2: 663.

Sectio 2. **Scorpioides** Benth. & Hook. 1865, in Benth. et Hook. Gen. Pl. 1: 510.

Typus: *Coronilla scorpioides* (L.) W.D.J Koch (≡ *Ornithopus scorpioides* L.).

2. *Coronilla scorpioides* (L.) W.D.J. Koch, 1837, Syn. Fl. Germ. 1: 188. ≡ *Ornithopus scorpioides* L. 1753, Sp. Pl.: 744. ≡ *Arthrolobium scorpioides* (L.) Desv. 1813, Journ. Bot. Appl. 1: 121. ≡ *Astrolobium scorpioides* (L.) DC. 1825, Prodr. 2: 311. – **Lectotypus:** "Herb. Linnaeus No 918.4" (LINN) [Jafri, 1980, in Jafri, El-Gadi (eds.), Fl. Libya, 86: 125]. = *Arthrolobium tauricum* Kalen. 1845, Bull. Soc. Nat, Moscou, 18, 1: 223.

Genus 38. **SECURIGERA** DC. 1805, in Lam. et DC., Fl. Franc., 3 ed., 4: 609, nom. cons. = *Bonaveria* Scop. 1777, Intr. Hist. Nat.: 310, nom. illeg.

Однорічні трав'яні рослини з довгочерешковими непарнопірчастоскладними листками.

Typus: *Securigera coronilla* DC., nom. illeg. [= *Securigera securidaca* (L.) Degen & Döerfl.].

Близько 12 видів, поширених переважно в Середземноморській обл. і Західній Азії; в Україні – 5 видів.

Sectio 1. **Elegans** Karpenko, 2007, Укр. бот. журн., 64, 5: 646.

Typus: *Securigera elegans* (Panč.) Lassen (≡ *Coronilla elegans* Panč.).

1. *Securigera elegans* (Panč.) Lassen, 1989, Willdenowia, 19: 60. ≡ *Coronilla elegans* Panč. 1874, Fl. Princ. Serb.: 262. – Описано з Південної Сербії (за протологом: "Serbia austr."). = *C. latifolia* (Hazsl.) Jáv. 1924, Fl. Hung., 2: 641.

Sectio 2. **Securigera**

Typus: typus generis.

Series 1. **Securigera**

Typus: typus generis.

2. *Securigera securidaca* (L.) Degen & Döerfl. 1897, Denkschr. Kaiserl. Akad. Wiss., Math.-Naturwiss. Kl., 64: 718. ≡ *Coronilla securidaca* L. 1753, Sp. Pl.: 743. ≡ *Bonaveria securidaca* (L.) Rchb. 1832, Fl. Germ. Excurs.: 541. – **Lectotypus:** "Herb. Linnaeus No 917.11" (LINN) [Lassen, 1997, in Turland, Jarvis (eds.), Taxon, 46: 467]. = *Securigera coronilla* DC. 1805, in Lam. et DC., Fl. Franc., ed. 3, 4: 609, nom. illeg.; DC. 1825, Prodr., 2: 313. = *Coronilla parviflora* M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Cauc., 2: 173; id. 1819, ibid. 3: 470.

Series 2. **Roseae** (Uhr.) Karpenko, 2007, Укр. бот. журн., 64, 5: 646. ≡ *Coronilla* L. ser. *Roseae* Uhr. 1935, Beih. Bot. Centralbl., 53, B: 119.

Typus: *Securigera varia* (L.) Lassen (≡ *Coronilla varia* L.).

3. *Securigera varia* (L.) Lassen, 1989, Willdenowia, 19, 1: 60. ≡ *Coronilla varia* L. 1753, Sp. Pl.: 743. – **Lectotypus:** "Herb. Linnaeus No 917.12" (LINN) [Lassen, 1997, in Turland, Jarvis (eds.), Taxon, 46: 467].

Series 3. **Annuae** (Uhr.) Karpenko, 2007, Укр. бот. журн., 64, 5: 647. ≡ *Coronilla* L. ser. *Annuae* Uhr. 1935, Beih. Bot. Centralbl., 53, B: 140.

Lectotypus: *Securigera cretica* (L.) Lassen (≡ *Coronilla cretica* L.).

4. *Securigera parviflora* (Willd.) Lassen, 1989, Willdenowia, 19, 1: 60. ≡ *Coronilla parviflora* Willd. 1800, Sp. Pl., 3: 1155. – Описано з Греції (за протологом: "...in pratis humidiusculis ad littora Boeotiae non procul ab urbe Chalci Eubaeae secus viam

quae ad Oropo ducit"). = *C. rostrata* Boiss. & Sprun. 1843, Diagn. Pl. Or., ser. 1, 2: 100.

5. *Securigera cretica* (L.) Lassen, 1989, Willdenowia, 19(1): 60. ≡ *Coronilla cretica* L. 1753, Sp. Pl.: 743. – **Lectotypus:** "Herb. Linnaeus No 917.14" (LINN) [Lassen, 1997, in Turland, Jarvis (eds.), Taxon, 46: 467]. = *C. parviflora* auct. non Willd.

Genus 39. **HIPPOCREPIS** L. 1753, Sp. Pl.: 744; id. 1754, Gen. Pl., ed. 5: 331.

Трав'яні рослини, іноді також кущі (в Україні відсутні) з непарнопірчастоскладними листками.

Lectotypus: *Hippocrepis unisiliquosa* L.

Близько 30 видів, поширених переважно в Середземномор'ї; в Україні – три види та один підвид.

Subgenus 1. **Hippocrepis**

Typus: lectotypus generis.

Sectio 1. **Hippocrepis**

Typus: lectotypus generis.

1. *Hippocrepis biflora* Spreng. 1815, Pl. Min. Cognit. Pugill., 2: 73. ≡ *H. unisiliquosa* L. subsp. *biflora* (Spreng.) O. Bolòs & Vigo, 1984, Fl. Països Catalans, 1: 642. – Описано з Італії (за протологом: "...in Italia"). = *H. flexuosa* Zahlb. ex Host, 1831, Fl. Austr., 2: 348. = *H. annularis* Steven, 1856, Bull. Soc. Imp. Naturalistes Moscou, 29, 1: 163. = *H. unisiliquosa* auct. non L.

2. *Hippocrepis ciliata* Willd. 1808, Ges. Naturf. Freunde Berlin Mag., 2: 173. ≡ *H. multisiliquosa* L. subsp. *ciliata* (Willd.) Maire, 1932, in Jahand. et Maire, Cat. Pl. Maroc: 420. – Описано з Іспанії (за протологом: "Aranjuez bei la Salina"). = *H. annua* Lag. 1816, Elench. Pl.: 23. = *H. multisiliquosa* auct. non L.

Sectio 2. *Vulgate* Hrabetová, 1949, Morav.-Slez. Akad. Ved. Prfr., 21, 4: 3.

Typus: *Hippocrepis comosa* L.

3. *Hippocrepis comosa* L. 1753, Sp. Pl.: 744. – **Lectotypus:** "Herb. Burser, XIX: 123" (UPS) [Lassen, 1997 in Turland, Jarvis (eds.), Taxon, 46: 473]. = *H. perennis* Lam. 1779, Fl. Fr., 2: 657, nom. illeg. = *H. helvetica* G. Don, 1830, in Loudon, Hort. Brit.: 308. = *H. alpestris* Arg.-Touv. 1872, Essai Pl. Dauphine: 25. = *H. comosa* L. var. *major* Rouy, 1899, Fl. France, 5: 307. = *H. comosa* L. var. *alpina* Rouy, 1899, Fl. France, 5: 304. = *H. prostrata* auct. non Boiss. 1838, Elench. Pl. Nov.: 38.

Subgenus 2. **Emerus** (Mill.) D.D. Sokoloff, 2003, Бот. журн., 88, 6: 112. ≡ *Emerus* Mill. 1754, Gard. Dict. Abridg., ed. 4: sine pag.

Typus: *Coronilla emerus* L. [= *Hippocrepis emerus* (L.) Lassen].

4. *Hippocrepis emerus* (L.) Lassen subsp. *emeroides* (Boiss. & Spruner) Lassen, 1989, Svensk Bot. Tidskr., 83: 84. ≡ *Coronilla emeroides* Boiss. & Spruner, 1843, Diagn. Pl. Orient., ser. 1, 2: 100. ≡ *Hippocrepis emeroides* (Boiss. & Spruner) Czerep. 1995, Сосуд. раст. Росс. и сопред. госуд.: 472. ≡ *Coronilla emerus* L. subsp. *emeroides* (Boiss. & Spruner) Hayek, 1926, Prodr. Fl. Penins. Balc., 1: 917. – Описано з Греції (за протологом: "...in Graecia prope Corinthum, in Messeniâ et Achaia, insula Chio").

Genus 40. **SCORPIURUS** L. 1753, Sp. Pl.: 745; id. 1754, Gen. Pl., ed. 5: 332. = *Scorpioides* Tourn. ex Adans. 1763, Fam., 2: 328. = *Scorpius* Loisel. 1806, Fl. Gal.: 468.

Однорічні рослини з простими (однолисточковими) видовжено-лопатчастими листками, звуженими в довгий черешок.

Lectotypus: *Scorpiurus sulcatus* L.

Рід представлений двома видами, поширеними, переважно, в країнах Середземномор'я; в Україні – один вид.

1. *Scorpiurus muricatus* L. 1753, Sp. Pl.: 745. – **Lectotypus:** "Herb. Linnaeus No 920.4" (LINN) [Domínguez, Galiano, 1974, *Lagascalia*, 4: 264]. = *S. subvillosus* L. 1753, Sp. Pl.: 745. = *S. vermiculata* M. Bieb. 1808, Fl. Taur.-Cauc., 2: 174, non L.

Примітка. Для Східної Європи вказується також різновидність *Scorpiurus muricatus* var. *subvillosus* (L.) Fiori.

Genus 41. **ORNITHOPUS** L. 1753, Sp. Pl.: 743; id. 1754, Gen. Pl., ed. 5: 331.

Одно-, рідше дво- або багаторічні трав'яні рослини з непарнопірчастими листками.

Lectotypus: *Ornithopus perpusillus* L.

Рід нараховує 6 видів, поширених у Європі, Середземномор'ї, Західній Азії, а також в Південній Америці (1 вид); в Україні – два види.

1. *Ornithopus sativus* Brot. 1804, Fl. Lusit. 2: 160. – Описано з Португалії (за протологом: "...in sabulosis, agris, macris, circa Conimbricam, ubi etiam colitur, et alibi in Beira usque ad Tagum, et colles maritimo de Caparica").

2. *Ornithopus perpusillus* L. 1753, Sp. Pl.: 743. – **Lectotypus:** "Herb. Burser XIX: 130" (UPS) [Chamberlain, 1993, in Jarvis et al. (eds.), Regnum Veg. 127: 71]. = *O. pusillus* Lepech. 1783, Reise Russ. Reich. 3: 319. = *O. intermedius* Roth. 1788, Tent. Fl. Germ. 1: 319.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

- Akulova Z.V., Kuznetsova T.V., Sokoloff D.D. *Bot. Zhurn.*, 2000, 85: 12–25. [Акулова З.В., Кузнецова Т.В., Соколов Д.Д. Структура соцветия в роде *Anthyllis* (*Papilionaceae*, *Loteae*). *Бот. журн.*, 2000, 85: 12–25].
- Allan G.J., Porter J.M. Tribal delimitation and phylogenetic relationships of *Loteae* and *Coronilleae* (*Faboideae*: *Fabaceae*) with special reference to *Lotus*: evidence from nuclear ribosomal ITS sequences. *Amer. J. Bot.*, 2000, 87(12): 1871–1881.
- Allan G.J., Zimmer E.A., Wagner W.L., Sokoloff D.D. Molecular phylogenetic analyses of tribe *Loteae* (*Leguminosae*): implications for classification and biogeography. In: *Advances in legume systematics, part 10. Higher level systematics*. Eds B.B. Klitgaard, A. Bruneau. Kew, UK: Royal Bot. Gardens, 2003, pp. 371–393.
- Degtjareva G.V., Kramina T.E., Sokoloff D.D., Samigullin T.H., Valiejo-Roman C.M., Antonov A.S. Phylogeny of the genus *Lotus* (*Leguminosae*, *Loteae*): evidence from nrITS sequences and morphology. *Can. J. Bot.*, 2006, 84: 813–830.
- Fedoronchuk M.M. *Ukr. Bot. J.*, 2018, 75(3): 238–247. [Федорончук М.М. Конспект родини *Fabaceae* у флорі України. I. Підродини *Caesalpinioideae*, *Mimosoideae*, *Faboideae* (триби *Sophoreae*, *Tephrosieae*, *Robinieae*, *Desmodieae*, *Phaseoleae*, *Psoraleae*, *Amorpheae*, *Aeschynomeneae*). *Укр. бот. журн.*, 2018, 75(3): 237–247]. <https://doi.org/10.15407/ukrbotj75.03.238>
- Golubev V.N. *Bot. Zhurn.*, 1995, 80(11): 46–54. [Голубев В.Н. Дополнение к флоре Крыма. *Бот. журн.*, 1995, 80(11): 46–54].
- Hu J.-M., Lavin M., Wojciechowski M.F., Sanderson M.J. Phylogenetic systematics of the tribe *Millettieae* (*Leguminosae*) based on *trnK/matK* sequences, and implications for evolutionary patterns in *Papilionoideae*. *Amer. J. Bot.*, 2000, 87: 418–430.
- Kajita T., Ohashi H., Tateishi Y., Bailey C.D., Doyle J.J. *rbcL* and legume phylogeny, with particular reference to *Phaseoleae*, *Millettieae*, and allies. *Syst. Bot.*, 2001, 26: 515–536.
- Karpenko N., Martyniuk V., Tyshchenko O., Tarieiev A., Tekpinar Dizkirci A., Didenko V., Kostikov I. Resolving the position of *Astragalus borysthenticus* Klokov within the *Astragalus* L. species. *Turk. J. Bot.*, 2018, 42 (online before print: <https://doi.org/10.3906/bot-1712-52>).
- Kramina T.E. Genetic variation and hybridization between *Lotus corniculatus* L. and *L. stepposus* Kramina (*Leguminosae*) in Russia and Ukraine: evidence from ISSR marker patterns and morphology. *Wulfenia*, 2013, 20: 81–100.
- Kramina T.E., Degtjareva G.V., Meschersky I.G. Analysis of hybridization between tetraploid *Lotus corniculatus* and diploid *Lotus stepposus* (*Fabaceae* – *Loteae*): morphological and molecular aspects. *Pl. Syst. Evol.*, 2012, 298: 629–644.
- Kramina T.E., Meschersky I.G., Degtjareva G.V., Samigullin T.H., Belokon Yu.S., Schanzer I.A. Genetic variation in the *Lotus corniculatus* complex (*Fabaceae*) in northern Eurasia as inferred from nuclear microsatellites and plastid *trnL-trnF* sequences. *Bot. J. Linnean Soc.*, 2018 (online before print: <https://doi.org/10.1093/botlinnean/boy042>).
- Krytska L.I. *Proc. National Mus. Nat. Hist. (Kyiv)*, 2010, 8: 73–88. [Крицька Л.І. Рід Лядвенець – *Lotus* L. у флорі України. *Вісн. Нац. наук.-природ. музею*, 2010, 8: 73–88].
- Lewis G., Schrire B., Mackinder B., Lock M. (eds). *Legumes of the World*. Kew, UK: Royal Bot. Gardens, 2005, xiv + 577 pp.
- Polhill R.M. *Papilionoideae*. In: *Advances in legume systematics, part 1*. Eds R.M. Polhill, P.H. Raven. Kew, UK: Royal Bot. Gardens, 1981, pp. 191–208.
- Polhill R.M. Classification of the *Leguminosae*. In: *Phytochemical dictionary of the Leguminosae*. Ed. F.A. Bisby. London; New York: Chapman & Hall, 1994, pp. 25–27.
- Sokoloff D.D. *Morphology and classification of the tribe Loteae DC. of the family Leguminosae*: Dr. Sci. Diss. Abstract. Moscow, 2003, 42 pp.
- Sokoloff D.D. Cladistic analysis of the tribe *Loteae* (*Leguminosae*) based on morphological characters. In: *Plant taxonomy: advances and relevance*. Eds A.K. Pandey, J. Wen, V.V. Dogra. New Delhi: CBS, 2006, pp. 45–81.
- Sytin A.K. *Astragalus* L. (*Fabaceae*) of Eastern Europe and the Caucasus: systematics, geography, evolution: Dr. Sci. Diss. Abstract. St. Petersburg, 2009, 41 pp. [Сытин А.К. *Астрагалы* (*Astragalus* L., *Fabaceae*) Восточной Европы и Кавказа: систематика, география, эволюция: автореф. дис. ... д-ра биол. наук. СПб., 2009, 41 с.].
- Wojciechowski M.F., Lavin M., Sanderson M.J. A phylogeny of legumes (*Leguminosae*) based on analysis of the plastid *matK* gene resolves many wellsupported subclades within the family. *Amer. J. Bot.*, 2004, 91(11): 1846–1862.
- Wojciechowski M.F., Sanderson M.J., Steele K.P., Liston A. Molecular phylogeny of the "temperate herbaceous tribes" of papilionoid legumes: a supertree approach. In: *Advances in legume systematics, part 9*. Eds P.S. Herendeen, A. Bruneau. Kew, UK: Royal Bot. Gardens, 2000, pp. 277–298.
- Yakovlev G.P., Sytin A.K., Roskov Yu.R. *Legumes of Northern Eurasia. A Checklist*. Kew, UK: Royal Bot. Gardens, 1996. 724 pp.
- Zhang M., Fritsch P.W., Cruz B.C. Phylogeny of *Caragana* (*Fabaceae*) based on DNA sequence data from *rbcL*, *trnS-trnG*, and ITS. *Mol. Phylog. Evol.*, 2009, 50: 547–559.

Рекомендує до друку
Я.П. Дідух

Надійшла 14.03.2018

Федорончук М.М., Мосякін С.Л. Конспект родини *Fabaceae* у флорі України. II. Підродина *Faboideae* (триби: *Galegeae*, *Hedysareae*, *Loteae*, *Cicereae*). Укр. бот. журн., 2018, 75(4): 305–321.

Институт ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України
вул. Терещенківська, 2, Київ 01004, Україна

Наведено конспект триб *Galegeae*, *Hedysareae*, *Loteae*, *Cicereae* підродини *Faboideae* (*Fabaceae*) флори України з номенклатурними цитатами, типами таксонів та синонімікою, який базується на критичному аналізі їхнього таксономічного складу з урахуванням нових узагальнених даних морфологічних та молекулярно-філогенетичних досліджень. Найбільш представлена у флорі України триба *Galegeae* нараховує 10 родів, з яких найчисельнішим є *Astragalus* (48 видів). Однак кількість родів в трибі, ймовірно, буде змінена з урахуванням подальших результатів морфологічних і молекулярно-філогенетичних досліджень, які вже вказують на можливе включення родів *Calophaca* і *Halimodendron* в *Caragana* s. l.; проте ці дані вимагають підтвердження. Триба *Loteae* розглядається в широкому обсязі, включно з трибою *Coronilleae*, що узгоджується з результатами нових морфологічних та молекулярних досліджень. Триба включає 9 родів (або 7, у ширшому розумінні), але кількість природних родів в цій групі буде з'ясовано після подальших досліджень. Молекулярно-філогенетичні дані свідчать про те, що *Dorycnium* і *Tetragonolobus* (у цьому конспекті визнані умовно) філогенетично вкорінені в *Lotus* s. l., і визнання цих двох родів окремо від *Lotus* недоцільне. Вимагає підтвердження новими даними наявність у флорі України (зокрема, в Криму) *Astragalus galegiformis*, *A. alpinus*, *A. bungeanus*, *Onobrychis inermis*, *O. polonicus*.

Ключові слова: *Galegeae*, *Hedysareae*, *Loteae*, *Cicereae*, *Faboideae*, *Fabaceae*, таксономія, номенклатура, філогенія, флора, Україна

Федорончук Н.М., Мосякин С.Л. Конспект семейства *Fabaceae* во флоре Украины. II. Подсемейство *Faboideae* (трибы: *Galegeae*, *Hedysareae*, *Loteae*, *Cicereae*). Укр. бот. журн., 2018, 75(4): 305–321.

Институт ботаники им. Н.Г. Холодного НАН Украины
ул. Терещенковская, 2, Киев 01004, Украина

Приведен конспект триб *Galegeae*, *Hedysareae*, *Loteae*, *Cicereae* подсемейства *Faboideae* (*Fabaceae*) флоры Украины с номенклатурными цитатами, типами таксонов и синонимикой, который базируется на критическом пересмотре их таксономического состава с учетом новых обобщенных данных морфологических и молекулярно-филогенетических исследований. Наиболее представленная во флоре Украины триба *Galegeae* насчитывает 10 родов, из которых самым большим является *Astragalus* (48 видов). Однако количество родов в трибе, вероятно, будет изменено на основе дальнейших результатов морфологических и молекулярно-филогенетических исследований, которые уже указывают на возможное включение родов *Calophaca* и *Halimodendron* в *Caragana* s. l.; тем не менее, эти данные требуют подтверждения. Триба включает 9 родов (или 7, в более широком понимании), но число естественных родов в этой группе будет выяснено после дальнейших исследований. Молекулярно-филогенетические данные свидетельствуют о том, что *Dorycnium* и *Tetragonolobus* (условно признанные в данном конспекте) филогенетически укоренены в *Lotus* s. l., и признание этих двух родов отдельно от *Lotus* нецелесообразно. Для ряда видов (*Astragalus galegiformis*, *A. alpinus*, *A. bungeanus*, *Onobrychis inermis*, *O. polonicus*) наличие во флоре Украины (в частности, в Крыму) требует подтверждения новыми данными.

Ключевые слова: *Galegeae*, *Hedysareae*, *Loteae*, *Cicereae*, *Faboideae*, *Fabaceae*, таксономия, номенклатура, филогения, флора, Украина